

## Úvodní stránka>Dopad COVID-19 na oblast justice>Dopad onemocnění COVID-19 na občanské a insolvenční věci

### Dopad onemocnění COVID-19 na občanské a insolvenční věci

Koronavirus vyvolal krizi, která se nezastavuje na hranicích a zasahuje do všech oblastí našeho života. Evropské civilní soudnictví není v tomto ohledu výjimkou.

Pandemie COVID-19 zasáhla soudnictví, vnitrostátní orgány a právníky, jakož i podniky a občany. Tato stránka poskytuje přehled příslušných opatření přijatých v Evropské unii v reakci na pandemii v souvislosti s občanskoprávními řízeními, včetně rodinného a obchodního práva, a s insolvenčním právem. Jelikož se situace rychle mění a informace o dané problematice se neustále vyvíjejí, bude tato stránka pravidelně aktualizována, aby odrážela poslední vývoj. Informace na této stránce poskytují a spravují vnitrostátní kontaktní místa Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.

Informace o opatřeních přijatých v souvislosti s jinými oblastmi práva naleznete na této stránce: [Dopad COVID-19 na oblast justice](#).

Rada Evropy rovněž vytvořila internetovou stránku věnovanou vnitrostátním opatřením v oblasti spravedlnosti s ohledem na pandemii COVID-19. Stránku lze konzultovat [zde](#).

#### OBČANSKÉ PRÁVO

Mohou nastat situace, kdy občané a podniky potřebují učinit procesní úkon v přeshraniční věci, ale nemohou ho provést vzhledem k mimořádným opatřením přijatým v členském státě EU za účelem boje proti šíření onemocnění COVID-19. Tato opatření mohou vést k: úplnému nebo částečnému pozastavení činnosti soudů a orgánů, které občané a podniky mohou potřebovat, dočasné nemožnosti získat právní pomoc, potížím s přístupem k informacím, které běžně poskytují příslušné orgány, dalším praktickým problémům, například zpožděním při výkonu rozhodnutí v přeshraničním kontextu nebo při doručování soudních písemností, nebo dočasným změnám, pokud jde o komunikaci s veřejností (e-mailem, telefonicky nebo poštou).

Pro další informace navštivte prosím internetové stránky ministerstva spravedlnosti členského státu, jehož informace potřebujete.

#### ÚČINKY PANDEMIE COVID-19 NA LHŮTY

Lhůty stanovené v právních předpisech EU týkajících se občanských a obchodních věcí nejsou přímo dotčeny zvláštními opatřeními přijatými členskými státy. S většinou lhůt, které právo EU upravuje, nejsou spojeny přímé důsledky v okamžiku, kdy uplynou [1], a jejich uplynutí ve většině případů nezpůsobí žádné přímé důsledky pro orgány, soudy a občany s výjimkou vzniku možných zpoždění.

V některých ostatních případech mohou nástroje EU, které zavádějí pevně stanovené lhůty, rovněž stanovovat výjimky pro výjimečné okolnosti [2], které by se mohly vztahovat na současnou mimořádnou situaci, kdy například došlo k vážnému narušení činnosti orgánů nebo soudů či dokonce k jejímu zastavení. Uplynutí jiných lhůt stanovených v nástrojích EU však může občany nebo soudy zbavit možnosti učinit procesní úkony, jako je odvolání proti rozhodnutí, což má nevratné důsledky v soudním řízení [3], přičemž v daném nástroji EU není žádný prostor pro prodloužení lhůty nebo jinou odchylku. V takových případech nelze bez dalšího předpokládat, že okolnosti vyplývající z této krize odůvodňují odchylku od použitelných právních předpisů Unie o lhůtách.

Zároveň je zřejmé, že krize COVID-19 vytváří výjimečnou situaci, která způsobuje značné problémy občanům i orgánům, a může vést k situacím, v nichž je dodržování povinností stanovených právem Unie dočasně nemožné nebo nadměrně obtížné.

Zachování účinného přístupu ke spravedlnosti by proto mělo být důležitým kritériem při posuzování: zda lhůta uplynula, jaké procesní důsledky mohou z jejího marného uplynutí vyplývat.

Například všeobecná omezení života společnosti dopadající na soudy, ale i na poštovní služby či na možnost konzultovat právníka a připravit si podání k soudu by mohla ohrozit přístup občanů ke spravedlnosti. Proto může být v závislosti na konkrétních okolnostech opodstatněné, aby se doba trvání krize nezapočítávala do procesních lhůt. To se může lišit podle situace: fungují-li soudy pro naléhavé záležitosti rodinného práva normálně, neboť tyto záležitosti představují prioritu, lze taktéž trvat na stejných lhůtách.

Při provádění tohoto posouzení může rozhodnutí členského státu o přerušení běhu lhůt podle vnitrostátního práva sloužit jako důležitý referenční bod (přestože nemá přímý právní dopad na lhůty stanovené právem EU), aby bylo možné zvážit, zda je účinný přístup ke spravedlnosti omezen v takové míře, že lze přerušení běhu lhůt považovat za odůvodněné i pro lhůty stanovené právem EU.

[1] Zejména pokud jde o spolupráci mezi orgány nebo soudy, například lhůty stanovené v článku 6 [nařízení 1393/2007](#) pro potvrzení o přijetí přijímajícího subjektu nebo v čl. 13 odst. 4 [směrnice 2003/8](#) o právní pomoci.

[2] Viz čl. 11 odst. 3 [nařízení Brusel IIa](#) nebo článek 18 [nařízení o evropském příkazu k obstavení účtů](#).

[3] Například čl. 15 odst. 5 [nařízení Brusel IIa](#) stanoví pro soud jiného členského státu lhůtu 6 týdnů pro přijetí soudní příslušnosti, jinak soud, který zahájil řízení jako první, pokračuje ve výkonu své příslušnosti, článek 6 [nařízení o doručování písemností](#) stanoví lhůtu jednoho týdne pro odmítnutí přijetí písemnosti, čl. 19 odst. 2 [nařízení o vyživovací povinnosti](#) zavádí lhůtu 45 dnů pro podání návrhu na přezkum rozhodnutí ve věcech vyživovacích povinností atd.

#### INSOLVENČNÍ PRÁVO

Pandemie COVID-19 a zastavení aktivity v rozsáhlých oblastech hospodářství vedly k drastickému poklesu přítoku finančních prostředků ke společnostem a k hrozbě hromadné platební neschopnosti. Níže uvedená tabulka uvádí přehled opatření přijatých členskými státy s cílem tuto situaci řešit a zabránit platební neschopnosti životaschopných podniků v důsledku tohoto dočasného šoku. Tato opatření se mohou týkat: hmotného insolvenčního práva, včetně pozastavení povinnosti (pro dlužníky) a možnosti (pro věřitele) podat návrh na zahájení insolvenčního řízení nebo moratoria na vymáhání pohledávek nebo vypovězení smluv, procesního insolvenčního práva, pokud jde o přerušení soudního řízení, lhůt a různých druhů časových omezení a dalších opatření, která jsou přímo či nepřímo spojena s platební neschopností podniků, a to včetně případů, kdy členské státy uvádějí obecnější opatření na pomoc podnikatelům s překonáním hospodářských obtíží způsobených pandemií COVID-19.

**Chcete-li získat podrobné informace týkající se některé země, zvolte si její vlaječku.**

Poslední aktualizace: 21/06/2023

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.